

SHRnutí VÝROČNÍ ZPRÁVY ZA ROK 2021

<https://eiopa.europa.eu/>

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

Cover photo: © AdobeStock; pages 6 and 7: © EIOPA; all other pictures: © AdobeStock

PDF ISBN 978-92-9473-489-1 doi:10.2854/91817 EI-07-22-779-CS-N

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu. Můžete se s nimi seznámit na portálu Europa (<http://europa.eu>).

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2022

© EIOPA, 2022

Reprodukce povolena pod podmínkou uvedení zdroje.

PETRA HIELKEMA

ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDKYNĚ

Je mi velkým potěšením představit vám tuto zprávu o činnostech orgánu EIOPA v roce 2021.

V roce 2021 hrála pandemie opět hlavní úlohu, pokud jde o očkování (což bylo vítáno) a výskyt nových variant viru (což vítané nebylo). Odvětví pojišťovnictví a zaměstnanec-kého penzijního pojištění pandemii přečkala poměrně dobře, přičemž v roce 2021 byl kladen důraz jak na podporu oživení, tak na sledování trvalých účinků krize, zejména inflace.

Ochrana spotřebitelů je pro orgán EIOPA prioritou. V této souvislosti reagoval na obavy týkající se některých produktů vázaných na hodnotu investičního fondu prostřednictvím rámce pro řešení otázky optimálního využití prostředků. Pro mnoho stádatelů mohou hrát produkty vázané na hodnotu investičního fondu důležitou úlohu a tento rámec pomůže zajistit, aby produkty byly vyvíjeny, uváděny na trh a prodávány s ohledem na potřeby spotřebitelů a aby spotřebitelé měli přístup k vhodnému poradenství a informacím, které jim pomohou činit při nákupu produktů informovaná rozhodnutí.

Orgán EIOPA použil své nástroje ke koordinaci řešení problémů s vnitrostátními orgány v oblastech, v nichž existovaly zjevné nedostatky v souvislosti s přeshraniční činností. Ukázalo se, že v zájmu snížení poškození spotřebitelů bude zřejmě nutné přezkoumat pravomoci udělené orgánu EIOPA v této oblasti.

V oblasti penzijního pojištění orgán EIOPA uvítal, že vstoupilo v platnost nařízení o panevropském osobním penzijním produktu (PEPP), a předložením dvou doporučení v oblasti penzijního pojištění (týkajících se přehledů a systémů evidence) Evropské komisi učinil další kroky k řešení rozdílů ve výši důchodů.

Programu orgánu EIOPA, ale i programu vnitrostátních orgánů a odvětví pojišťovnictví a zaměstnaneckého penzijního pojištění stále dominovaly dvě oblasti – udržitelné financování a digitalizace. V této souvislosti se orgán EIOPA i nadále zaměřoval na podporu uvedených odvětví a komunity orgánů dohledu v řízení přechodu na zelenou a digitální ekonomiku.

Základem, na němž je postaven účinný dohled, je regulace vhodná pro daný účel. V této souvislosti orgán EIOPA obecně uvítal návrhy Evropské komise týkající se přezkumu směrnice Solventnost II a proces přezkumu této směrnice nadále podporuje.

Pokud jde o budoucnost, přetrvává určitá nejistota, zejména v důsledku nevyprovokované a neodůvodněné vojenské agrese Ruska proti Ukrajině. Orgán EIOPA spolu se všemi evropskými orgány vyjadřuje solidaritu obyvatelům Ukrajiny. Přestože přímý dopad invaze na odvětví pojišťovnictví a zaměstnaneckého penzijního pojištění je malý, orgán EIOPA bude situaci i nadále pozorně sledovat s ohledem na dopady na stabilitu odvětví pojišťovnictví a penzijního pojištění v Evropě. Orgán EIOPA bude rovněž věnovat značnou pozornost dopadům rychlého zvyšování životních nákladů.

Aby mohl orgán EIOPA plnit své náročné poslání, potřebuje kvalifikované a aktivní zaměstnance. Těším se, že budu hrát svou úlohu při podpoře rozmanité a inkluzivní organizace, která umožní všem zaměstnancům plně rozvinout jejich potenciál. Tímto způsobem budeme moci jako organizace i nadále podporovat odvětví v přizpůsobování se budoucím výzvám.

Za sebe mohu říci, že při nástupu do funkce předsedkyně v září 2021 mě přivítali angažovaní, informovaní a nadšení zaměstnanci, kteří mi usnadnili první dny ve funkci. Velmi také oceňuji podporu svých kolegů v radě a v našich sesterských evropských orgánech dohledu a těším se na plodnou spolupráci a společné úspěchy v budoucnu.

Zvláště bych chtěla poděkovat Gabrielu Bernardinu, jehož mandát předsedy skončil dne 28. února 2021. Během jeho funkčního období se orgán EIOPA dostal do čela dohledu nad pojišťovnictvím a penzijním pojištěním v Evropě. Těším se, že budu pokračovat v jeho odkazu a stavět na jeho úspěších. Ráda bych také poděkovala Peteru Braumüllerovi, který se obdivuhodně zhostil role místopředsedy a orgán vedl po odchodu Gabriela.

Pojištění a zaměstnanecké penzijní pojištění hrají i nadále zásadní úlohu v životě všech občanů v Evropě. Orgán EIOPA bude hrát svou úlohu při podpoře těchto prosperujících odvětví, která poskytují podporu občanům i společnosti.

FAUSTO PARENTE

ÚVODNÍ SLOVO VÝKONNÉHO ŘEDITELE

Rok 2021 byl opět poznamenán nejistotou. Zahájili jsme jej prací z domova, přičemž pandemie nadále ovlivňovala naše strategické cíle a stále jsme se zaměřovali na její dopad na odvětví pojištnictví a penzijního pojištění s cílem zachovat stabilitu a podpořit hospodářské oživení.

Orgán EIOPA dokázal splnit svůj pracovní program na daný rok a u většiny klíčových ukazatelů výkonosti překročil stanovený cíl.

Pokračovali jsme v naší strategii pro zvýšení efektivity, která je založena na čtyřech složkách:

- plánování a stanovování priorit, pokud jde o zdroje;
- strategie v oblasti dat a informačních technologií a digitální řešení;
- přezkum obchodních procesů, optimalizace služeb, kapitalizace sdílených služeb a integrované řízení talentů.

Orgán EIOPA se jako organizace rozrostl a přivítal nové zaměstnance. Celkový počet zaměstnanců (včetně vyslaných národních odborníků) se ze 185 na konci předchozího roku zvýšil na konci roku 2021 na 193. Kromě toho došlo k dalšímu zvýšení procentního podílu zaměstnanců, kteří se věnují hlavní oblasti činnosti.

V průběhu celého roku orgán účinně a odpovědně využíval zdroje. V roce 2019 činil provozní rozpočet 32,9 milionu EUR a v průběhu roku činila míra plnění rozpočtu u závazků 99,44 % a u provedených plateb 81,18 %.

Orgán EIOPA je odhodlán zlepšit svoji environmentální výkonnost a snížit dopad své činnosti na životní prostředí. V roce 2021 jsme pracovali na provádění systému EU pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS). Tato zpráva obsahuje prohlášení o environmentálním řízení.

Vzhledem k dalšímu vývoji pandemie covidu-19 zaměstnanci po velkou část roku opět pracovali z domova. To bylo možné díky IT řešením a zdrojům, které jim byly poskytnuty. Nadále jsme však přizpůsobovali pracovní prostor hybridnímu pracovnímu prostředí a investovali do technologií, které umožňují plynulou práci. Následně jsme vyzvali zaměstnance, aby se vrátili do kanceláře, zpočátku na dobrovolné bázi. Naší prioritou bylo jejich zdraví a bezpečnost, přičemž omezení fyzického kontaktu zůstává v platnosti až do konce roku 2022.

Režim práce z domova sice odrážel pokračující dopad pandemie, ale i celkovou normalizaci práce v hybridním režimu. Když riziko pandemie pokleslo, vítali jsme zaměstnance, kteří se vrátili do kanceláře na několik dnů v týdnu. Zároveň si uvědomujeme, že bychom zůstali efektivním zaměstnavatelem a byli schopni zajistit kvalifikované zaměstnance, které potřebujeme k dosažení našich cílů, budeme muset věnovat značnou pozornost pracovním podmínkám, zejména v souvislosti s prací v hybridním režimu.

Stejně jako v předchozích letech jsme využili úzké spolupráce s partnery v příslušných vnitrostátních orgánech a plodného vztahu s členy naší správní rady a rady orgánů dohledu.

S cílem získat k naší práci dostatečné informace jsme rovněž pokračovali v získávání poznatků od celé řady zúčastněných subjektů, zejména prostřednictvím skupin subjektů a také prostřednictvím konzultací a akcí.

Při této příležitosti bych rád poděkoval našemu bývalému předsedovi Gabrielu Bernardinu, který orgán vedl po dobu 10 let, a Peteru Braumüllerovi za podporu organizace v jeho funkci místopředsedy v přechodném období před tím, než se Petra Hielkema ujala své funkce.

Rovněž bych chtěl poděkovat zaměstnancům, členům rady orgánů dohledu a mým protějškům v ostatních evropských orgánech dohledu a agenturách EU za jejich usilovnou práci, odhodlání a plodnou spolupráci. Budeme-li spolupracovat, dokážeme být i nadále užiteční pro občany, podniky a ekonomiky v celé Evropě.

SHRnutí

V roce 2021 hrál orgán EIOPA nadále zásadní úlohu v rámci dohledu nad pojišťovnictvím a penzijním pojištěním v Evropě a úzce spolupracoval s vnitrostátními orgány dohledu, evropskými orgány a dalšími zúčastněnými subjekty v rámci plnění strategických cílů stanovených v ročním pracovním programu.

Rok 2021 byl stále ovlivněn pandemií covidu-19, což se odrazilo na hlavních oblastech činnosti orgánu EIOPA a na organizačních opatřeních zavedených ve vztahu k zaměstnancům, návštěvníkům a členům správní rady orgánu EIOPA. V roce 2021 předložil orgán EIOPA náročný roční pracovní program, který zahrnoval činnosti, které měly v roce 2020 nižší prioritu z důvodu dopadu pandemie covidu-19 na jeho práci.

V září 2021 se Petra Hielkema stala předsedkyní orgánu EIOPA na pětileté funkční období.

PROSAZOVÁNÍ PROVÁDĚNÍ DOHLEDU A REGULACE

Orgán EIOPA je na základě zakládajícího nařízení pověřen, aby převzal vedoucí úlohu při prosazování průhlednosti, zjednodušování a spravedlnosti podmínek na vnitřním trhu. K dosažení tohoto cíle je nezbytné vybudovat řádný rámec regulace. V této souvislosti orgán EIOPA spolu s ostatními evropskými orgány dohledu vypracoval technické normy, které:

usilují o boj proti tzv. lakování finančních produktů nazeleno tím, že v nařízení o zveřejňování informací o udržitelném financování a v nařízení o taxonomii vymezí způsob, jakým finanční subjekty zveřejňují dopad svých investičních rozhodnutí na faktory udržitelnosti, a způsob, jakým jsou poskytovány informace o udržitelnosti v informacích o produktech koncovým investorům,

usilují o to, aby sdělení klíčových informací o produktech s investiční složkou aktivněji zapojovala retailové investory a byla pro ně přístupnější, a to cíleným zlepšením, které řeší řadu klíčových regulačních problémů, jež byly zjištěny v souvislosti s obsahem sdělení klíčových informací.

V průběhu roku orgán EIOPA výrazně posílil svou práci na provádění dohledu s využitím svých pravomocí přijímat opatření týkající se produktů a řady nástrojů dohledu a kontroly – což zahrnuje pokračující spotřebitelské trendy a sledování trhu, zejména nově se objevujících trendů, jakož i aktivní zapojení příslušných vnitrostátních orgánů a subjektů ze třetích zemí a jejich návštěvy. V roce 2021 orgán EIOPA rovněž uskutečnil konzultaci o rámci pro řešení rizika týkajícího se optimálního využití prostředků na evropském trhu produktů vázaných na investiční fondy a zveřejnil její výsledky.

Orgán EIOPA pokračoval v práci na přeshraniční činnosti, která by mohla poškodit spotřebitele, a to zřízením platformy pro přeshraniční spolupráci a využíváním svých dostupných nástrojů ke koordinaci vhodných opatření dohledu ze strany příslušných vnitrostátních orgánů. Orgán EIOPA vydal v polovině roku 2021 doporučení určené jednomu příslušnému vnitrostátnímu orgánu, aby přijal opatření v oblasti dohledu proti pojišťovně, která vykonává přeshraniční činnost v několika členských státech. Ve druhé polovině roku 2021 dospěl orgán EIOPA k závěru, že příslušný vnitrostátní orgán se tímto doporučením neřídil. Tento případ mimo jiné signalizuje rostoucí význam rizika, že přeshraniční činnost se může stát problémem pro spotřebitele, pokud dohled ze strany domovského/hostitelského státu není účinný a řádně koordinovaný. V této souvislosti poukazuje i na omezení nástrojů orgánu EIOPA. Orgán EIOPA rovněž obdržel první žádost o zahájení šetření konkrétních obav týkajících se dohledu nad skupinou pojišťoven v konkrétním členském státě. Toto šetření stále probíhá.

SBLIŽOVÁNÍ SMĚREM K VYSOCE KVALITNÍMU OBEZŘETNOSTNÍMU DOHLEDU

Pro práci orgánu EIOPA je klíčové dosáhnout společného evropského přístupu k dohledu. V roce 2021 zveřejnil orgán EIOPA kritéria pro nezávislost orgánů dohledu, která mají zásadní význam pro legitimitu a důvěryhodnost procesu dohledu. Orgán EIOPA zveřejnil několik nástrojů, které se zabývají sblížením dohledu v oblastech, jako je

používání technik snižování rizik, postupů dohledu a očekávání v případě porušení solventnostního kapitálového požadavku nebo vlastního posouzení rizik a solventnosti v souvislosti s pandemií covidu-19. Orgán EIOPA i nadále zveřejňoval řadu zpráv týkajících se různých aspektů směrnice Solventnost II a navrhl změny požadavků na vykazování v dokumentech týkajících se dohledu a ve zveřejňovaných dokumentech. Kromě toho orgán EIOPA v roce 2021 zveřejnil zprávu o svém návrhu na provádění přechodů mezibankovních nabídkových sazeb s cílem zvýšit stabilitu a spolehlivost finančních referenčních hodnot.

Orgán EIOPA hraje i nadále klíčovou mezinárodní úlohu v rámci Mezinárodní asociace orgánů dohledu v pojišťovnictví (IAIS) a udržuje pravidelné kontakty a dialog s klíčovými jurisdikcemi třetích zemí.

Pokud jde o penzijní pojištění, vydal orgán EIOPA stanoviska k řízení rizik příspěvkově definovaných penzijních systémů a k nákladům a poplatkům institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a poskytl Komisi poradensví ohledně služeb evidence a přehledů důchodů.

V roce 2021 pokračoval orgán EIOPA v programu BI 2.0, který jej vede k tomu, aby se přeměnil na digitální organizaci zaměřenou na uživatele a založenou na datech, a to i ve své úloze regulátora a zprostředkovatele, který poskytuje příslušným vnitrostátním orgánům příslušné analýzy a výkazy údajů. Orgán EIOPA i nadále zlepšoval svůj rámec pro obchodní informace a analýzu údajů a zároveň využíval nového technologického vývoje a příležitostí, které nabízí, a zajistil tak sdílení znalostí a zkušeností mezi orgánem EIOPA a příslušnými vnitrostátními orgány.

V neposlední řadě byl podpořen cíl orgánu EIOPA zajistit vysokou, účinnou a jednotnou úroveň dohledu v celé Evropě a zaručit tak podobnou úroveň ochrany pojistníků a oprávněných osob napříč jurisdikcemi, a to zdokonalením jeho příručky pro dohled a poskytováním odborné přípravy orgánům dohledu. Kromě toho orgán EIOPA provedl jedno srovnávací hodnocení outsourcingu a jedno navazující srovnávací hodnocení klíčových funkcí.

Orgán EIOPA pokračoval ve spolupráci s vnitrostátními orgány dohledu na prosazování rovných podmínek účastí v kolegiích orgánů dohledu, kontrolami na místě, platformami pro spolupráci a dvoustrannými závazky, jakož i poskytováním technické pomoci, školení a doporučení. Pokud jde o používání interních modelů, orgán EIOPA vypracoval srovnávací studie zabývající se prioritními oblastmi ve vztahu k interním modelům, včetně veřejných zpráv.

POSILOVÁNÍ FINANČNÍ STABILITY ODVĚTVÍ POJIŠŤOVNICTVÍ A ZAMĚSTNANECKÉHO PENZIJNÍHO POJIŠTĚNÍ

Orgán EIOPA nadále identifikoval trendy a potenciální rizika a slabá místa, které by mohly mít nežádoucí dopad na odvětví penzijního pojištění a pojišťovnictví v celé Evropě. V rámci této práce orgán EIOPA v průběhu roku zveřejňoval statistiky týkající se pojišťovnictví a zaměstnaneckého penzijního pojištění, včetně přehledu ukazatelů rizik každé čtvrtletí a zprávy o finanční stabilitě dvakrát ročně. Kromě toho orgán EIOPA vypracoval evropský rámec pro hodnocení systémových rizik, který jak jemu, tak jeho členům umožní určit si vlastní pohled na trendy a vývoj na evropském pojistném trhu a potenciální systémové riziko a pomůže při přípravě kolektivních jednání s Mezinárodní asociací orgánů dohledu v pojišťovnictví.

V roce 2021 orgán EIOPA také provedl zátěžový test zaměřený na scénář pokračování pandemie covidu-19 za „nižších úrokových sazeb po delší dobu“. Navzdory závažným hospodářským a finančním dopadům pandemie covidu-19 se evropské odvětví pojišťovnictví zapojilo do zátěžového testu se silnou mírou kapitalizace. Tato silná rezerva umožnila účastníkům absorbovat šok vyplývající z nepříznivého scénáře. Zjištění rovněž ukázala, že hlavní slabá místa odvětví pojišťovnictví vyplývají z šoků na trhu a že toto odvětví má k dispozici nástroje, které mu umožňují vyrovnat se s nepříznivými tržními a ekonomickými dopady. Opatření týkající se dlouhodobých záruk rovněž pomohla absorbovat část závažných, ale možných šoků. Ze zátěžového testu však rovněž vyplynulo, že část trhu stále do značné míry spoléhá na přechodná opatření. Pokud jde o likviditní pozici účastníků, nebyla odhalena slabá místa.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Orgán EIOPA pokračoval ve své práci v oblasti udržitelného financování. Činnost orgánu EIOPA se zaměřila na klíčové otázky rizik souvisejících se změnou klimatu pro odvětví pojišťovnictví a na další podněcování pojistitelů k tomu, aby plnili svou úlohu při zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně. Orgán EIOPA nadále věnoval značnou pozornost nedostatkům v ochraně pojištění, které vyjadřují rozdíl mezi tím, co je pojištěno, a potenciálními ekonomickými ztrátami. Orgán EIOPA navrhl

metodické kroky, které podporují potřebu formalizovat přístup k pravidelnému přehodnocování a kalibraci parametrů pro modul rizika přírodních katastrof ve standardním vzorci podle směrnice Solventnost II. Zaměstnanci orgánu EIOPA a ECB zveřejnili tematický článek ve zprávě o finanční stabilitě orgánu EIOPA o změně klimatu, katastrofách a makroekonomických přínosech pojištění. Kromě toho orgán EIOPA zveřejnil dokument o opatřeních ke zlepšení pojistitelnosti rizika přerušování činnosti s ohledem na pandemii a předložil Evropské komisi technické doporučení ke klíčovým ukazatelům výkonnosti podle nařízení o taxonomii. V širším smyslu orgán EIOPA podpořil agendu Evropské komise v oblasti udržitelného financování.

Orgán EIOPA nadále pozorně sleduje rostoucí využívání údajů a digitalizaci s cílem určit, jak lépe chránit spotřebitele, aniž by to bránilo inovacím. Pokud jde o digitální odolnost, orgán EIOPA přijal a provedl obecné pokyny pro bezpečnost a řízení a kontrolu informačních a komunikačních technologií a zaměřil se na přípravu odborné práce potřebné pro legislativní návrh aktu o digitální provozní odolnosti. Orgán EIOPA zveřejnil svou strategii digitální transformace s cílem zajistit systematický, vyvážený a holistický přístup k technologické transformaci evropských trhů v odvětví pojišťovnictví a penzijního pojištění

a dohledu nad nimi, která v současnosti probíhá. Společně s ostatními evropskými orgány dohledu spolupracoval na závěrečné zprávě v reakci na žádost Evropské komise o poradenství v oblasti digitálních financí a souvisejících otázek.

Orgán EIOPA i nadále spolupracoval s poradní expertní skupinou pro digitální etiku v pojišťovnictví a předsedal Evropskému fóru zprostředkovatelů inovací (EFIF).

ÚČINNÉ A EFEKTIVNÍ PLNĚNÍ MANDÁTU

V roce 2021, kdy byl dlouhodobě uplatňován režim práce na dálku v důsledku pandemie covidu-19, orgán EIOPA nadále fungoval jako účinná a efektivní organizace a současně usiloval o další vylepšení administrativních procesů. V oblasti rozmanitosti a inkluze přijal orgán EIOPA svou strategii pro rozmanitost a inkluzi a podrobný akční plán, na němž je založena jeho vize být důvěryhodným orgánem dohledu a který jde nad rámec zajištění dodržování pravidel rovného zacházení a zákazu diskriminace.

OBRAŤTE SE NA EU

Osobně

Po celé Evropské unii se nachází stovky informačních středisek Europe Direct. Adresu nejbližšího střediska naleznete na internetové stránce: https://europa.eu/european-union/contact_cs.

Telefonicky nebo e-mailem

Europe Direct je služba, která odpoví na vaše dotazy o Evropské unii. Můžete se na ni obrátit:

- prostřednictvím bezplatné telefonní linky: 00 800 6 7 8 9 10 11 (někteří operátoři mohou tento hovor účtovat),
- na standardním telefonním čísle: +32 22999696 nebo
- e-mailem prostřednictvím internetové stránky: https://europa.eu/european-union/contact_cs.

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ O EU

On-line

Informace o Evropské unii ve všech úředních jazycích EU jsou dostupné na internetových stránkách Evropa na adrese: https://europa.eu/european-union/index_cs.

Publikace EU

Publikace EU, ať už bezplatné, nebo placené, si můžete stáhnout nebo objednat na adrese: <https://op.europa.eu/cs/publications>. Chcete-li obdržet více než jeden výtisk bezplatných publikací, obraťte se na službu Europe Direct nebo na místní informační střediska (viz https://europa.eu/european-union/contact_cs).

Právo EU a související dokumenty

Právní informace EU včetně všech právních předpisů EU od roku 1952 ve všech úředních jazykových verzích jsou dostupné na stránkách EUR-Lex na adrese: <http://eur-lex.europa.eu>.

Veřejně přístupná data od EU

Portál veřejně přístupných dat EU (<http://data.europa.eu/euodp/cs>) umožňuje přístup k datovým souborům z EU. Data lze bezplatně stahovat a opakovaně použít pro komerční i nekomerční účely.

**EUROPEAN INSURANCE AND
OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY**

Westhafenplatz 1,
60327 Frankfurt am Main, Germany

Úřad pro publikace
Evropské unie